

Boeren Schoen

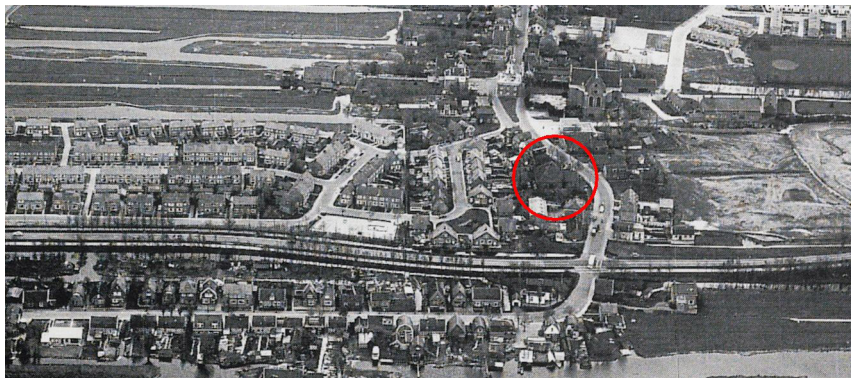
In Westzaan staan nog maar een paar boerderijen, tot in de 20e eeuw waren dat er heel wat meer. Maar goed beschouwd waren het maar een paar families die meerdere boerderijen in eigendom hadden: Zonderland (what's in a name?), Oudkerk, Kat (hield toch echt koeien, tegenwoordig overigens ook duiven), Zwikker en Schoen.

In maart 2014 schreef ik ook al over laatstgenoemde familie, aan de hand van een fraai album met foto's van hen, in bezit van de Westzaanse Digitale Beeldbank. Eén familietak bezat en/of pachtte in ruim een eeuw maar liefst vijf boerderijen (Kerkbuurt 58, J.J. Allanstraat 301, 189-191 en 61 en Zuideinde 260). Daarnaast waren er nog wel wat Schoenen in het dorp (J.J. Allanstraat 101 en 323) maar dat was geen familie. Drie boerderijen zijn verdwenen: vier staan er nog, hoewel nog maar twee als zodanig in gebruik zijn.

Een verhaal in 2 afleveringen.

Kerkbuurt 58 en Zuideinde 260 van Gerrit Simonszn Schoen en zijn zonen Simon Jacobszn Schoen (bewoner) en Jacob Gerritszn Schoen (eigenaar)

Aan de oostkant van de Kerkbuurt 58-64a (plaatselijk Nieuwezij of Nieuwezijde genoemd, toen de Provincialeweg er nog niet was)

stond vroeger een boerderij, vanaf circa 1834 eigendom van en bewoond door Gerrit Simonszn Schoen (1799-1836) en Pietertje Boon (1798-1879). Hij was geboren in Wormerveer, hoewel zijn voorouders weer Westzaners waren.

Zoon Simon Schoen (1835-1883) bleef met zijn vrouw Geertje Zwikker (1837-1888) het boerenbedrijf van zijn ouders voortzetten, tot zijn overlijden. Het bedrijf was echter niet zijn eigendom, het

kwam in handen van oudere broer Jacob (1827-1916).

Rond 1880 verrees er bij de boerderij een schuur en in 1893 vond er opnieuw een uitbreiding plaats waarbij naar alle waarschijnlijkheid de typische Noord-Hollands stolpboerderij ontstond die op foto's te zien is.

Jacob en zijn vrouw Trijntje Hos hadden ook sinds 1852 het huis Zuideinde 260 in eigendom, dat zij zelf betrokken en dat ze in 1879 lieten uitbouwen tot de huidige stolpboerderij.

Het was deze boerderij óf de boerderij aan de Kerkbuurt waarvan in het Rotterdamsch Nieuwsblad van 26 juli 1899 stond: *"Een stalling, behorende tot de boerenwoning van den heer J. Schoen, te Westzaan, werd door den bliksem getroffen en met een partij hooi door brand vernield. Circa 100 kippen en een 3-tal varkens kwamen in de vlammen om. Alles was verzekerd.*

Jacob overleed in 1916.

Kerkbuurt 58 van Havik Jacobszn Schoen en zijn dochter

Jacob's oudste zoon Havik (1853-1928), getrouwd met Catharina Visser (1860-1935) nam de boerderij aan de Kerkbuurt over. Zij woonden er al sinds hun trouwen en volgden als bewoner dus oom Simon op. Zij hadden twee dochters: Trijntje (1885-1946) en IJkel (1892-?). In 1921 kwam bij de boerderij een schuurtje. Na het overlijden van Havik namen in 1929 dochter Trijntje en schoonzoon Hendrik Rouwé de boerderij over en in 1932 lieten deze de muren deels vernieuwen. In 1939 werd het adres gewijzigd van F93 in Kerkbuurt 58.

In 1965 ging de boerderij tegen de vlakte: er verrezen vier woningen met winkels: Kerkbuurt 58-64a. Er zit een bakker, tandarts en kapper en de woningstoffeerderij is verdwenen. De vestiging van een schoenmaker zou erg toepasselijk zijn!

Zuideinde 260 van Simon Jacobszn Schoen, bewoond door Jan Jacobszn Schoen en daarna van Jacob Simonszn Schoen en diens dochters.

Jacob's zesde zoon Simon Jacobszn Schoen (1859-1948) nam een jaar na vaders overlijden in 1916 Zuideinde 260 over. Hij woonde er zelf niet maar broer Jan Jacobszn Schoen (1863-1941), gehuwd

met Geertje de Jong (1863-1945) vanaf hoogstwaarschijnlijk hun trouwen in 1890. Oudere broer Cornelis (1856-1918), gehuwd met Jannetje Mars, was trouwens knecht op de boerderij. Hij woonde ernaast op nummer 258 en liet in 1912 het huidige pand bouwen.

Simons zoon Jacob (Jaap) (1883-1969)

en zijn vrouw Aagtje Brouwer (1887-1977) gingen vanaf 1920 op Zuideinde 260 wonen en in 1933 werden zij formeel eigenaar van het bedrijf. In 1939 liet Jaap een schuur achter de boerderij bouwen. In 1949 ging Jaap's oomzegger Lammert Bax bij hem aan de slag; eind 20e eeuw heeft zijn zoon de boerderij gekocht van de kinderen van Jaap en Aagtje Schoen-Brouwer. Daarmee is deze boerderij na ongeveer 150 jaar officieel geen eigenaar meer van een Schoen, maar nog wel steeds van een nazaat van Gerrit Simonszn Schoen uit Wormerveer!

In Juli meer.

Jan van der Male

rechts boerderij Havik-Schoen